

درمانگری بیکاری

رویکردی نوین در کسب و کارهای دیجیتال

زهرا کریمیان

دانشجوی کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی

چکیده

امروزه یکی از بارزترین مشکلاتی که در سرزمین ما به چشم می‌خورد، بیکاری است؛ مشکلی که بیش از هر چیز قشر جوان جامعه را درگیر خود کرده و خطر آفرین شده است. تعداد بالای فارغ‌التحصیلان بیکار، دانش‌آموزان ما را نسبت به آینده خود نگران کرده است. اما بنا بر بررسی‌های به‌عمل‌آمده و آمارهای موجود، بیکاری یکی از مشکلات فراروی کشورهای در حال توسعه و حتی کشورهای صنعتی است. این مهم ما را قادر می‌کند تا ضمن بهره‌مندی از ظرفیت‌های داخلی، ایده‌های جهانی را نیز به کارگیریم. مجموعه راه‌حلهایی که برای رفع این مشکل جهانی ارائه شده‌اند، اصطلاحاً کارآفرینی خوانده می‌شوند. کارآفرینی موتور توسعه اقتصادی هر کشور است و اجرای آموزش کارآفرینانه در مدرسه، آینده شغلی فرزندان ما را تضمین می‌کند. حال اگر کشوری بخواهد در این عرصه سر بلند باشد، باید از افق جغرافیایی خود فراتر رود و فضای کاری گسترده‌ای به وسعت کل جهان را در نظر بی‌وراند. اما چگونه؟ فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکب تندرویی است که کشورها را در برداشتن بلندترین گام‌های اقتصادی یاری می‌رساند. از طرف دیگر، دانش‌آموزان ما فرزندان عصر دیجیتال هستند که در بستر فناوری‌های نوین زاده شده‌اند و با شیوع کرونا به مرادوات دیجیتالی خود عمق بخشیده‌اند. در ادامه، تعامل کارآفرینی و فناوری اطلاعات و ارتباطات به خلق عبارت کارآفرینی دیجیتال می‌انجامد که بیشتر به آن خواهیم پرداخت.

کارآفرینی دیجیتال

کارآفرینی دیجیتال را می‌توان اشتغال‌زایی مولد مبتنی بر مؤلفه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات به صورت مستقیم دانست؛ یعنی آنکه کارآفرین بتواند به صورت مستقیم از ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات برای ایجاد فرصت‌های شغلی مبتنی بر فناوری اطلاعات استفاده کند.

ویژگی‌های کارآفرینی دیجیتال

تعامل فناوری اطلاعات و ارتباطات با کارآفرینی ویژگی‌های متمایزی را برای کارآفرینی دیجیتال ایجاد کرده است. محاسبه و پردازش سریع اطلاعات و انتقال فوری آن به همراه دقت بالای شبکه‌های رایانه‌ای، بر سرعت و دقت کارآفرینی دیجیتال افزوده و برخی از فسادهای اداری، با شفافیت در انجام کارها و حذف واسطه‌ها، مرتفع شده‌اند. بسیاری از استعلام‌ها و مراجعه افراد از طریق شبکه‌های رایانه‌ای و به صورت خودکار انجام می‌شود و کار تمام‌وقت را در کارآفرینی دیجیتال میسر می‌کند. کاربرد فناوری‌هایی مثل مخابرات، تلفن و دورسختی (ویدیو کنفرانس) امکان همکاری از راه دور را فراهم کرده است. موارد گفته شده هزینه‌های سیستم یا سازمان را در کارآفرینی دیجیتال کاهش می‌دهند.

نوع رابطه کارآفرینی با فناوری

فناوری با کارآفرینی رابطه دو سویه دارد. کارآفرینی در توسعه فناوری، به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش عمده‌ای دارد. از طرف دیگر، تأثیرات فناوری نیز کارآفرینی دیجیتال ایجاد کرده است. کارآفرینی لازمه توسعه فناوری و توسعه فناوری بستر کارآفرینی دیجیتال است.

پیوند دانش آموزان با کارآفرینی دیجیتال

گفتیم که دانش‌آموزان ما دانش‌آموزان عصر دیجیتال هستند؛ کسانی که چشم خود را در دنیای آمیخته با فناوری گشوده‌اند. اینترنت و بازی‌های دیجیتال همیشه یکی از بهترین گزینه‌های سرگرمی‌های آن‌ها بوده و شبکه‌های اجتماعی از جمله سریع‌ترین و آسان‌ترین ابزارهای ارتباطی‌شان است. با شیوع ویروس کرونا آموزش الکترونیکی نیز بین آنان جای خود را پیدا کرد. با توجه به این موارد و تعریفی که پیش از این از کارآفرینی دیجیتال ارائه شد، به نظر می‌رسد این رویکرد می‌تواند نسبت به رویکردهای سنتی کارآفرینی برای دانش‌آموزان ما مؤثرتر واقع شود.

مزایای کارآفرینی دیجیتال

هنگام برشمردن مزایای کارآفرینی دیجیتال، ذکر ویژگی‌های آن نیز خالی از لطف نیست، چراکه ویژگی‌هایی مثل افزایش سرعت و دقت مزیت این رویکرد در مقابل رویکردهای سنتی کارآفرینی محسوب می‌شوند. با این

حال کارآفرینی دیجیتال به ایجاد فرصت‌های شغلی بسیاری در بخش‌های اقتصادی و تجاری، حمل و نقل، هتل‌داری، زیرساخت‌های فناوری و مسائل مرتبط با آن‌ها منجر می‌شود و بستر ایجاد درآمد اقتصادی را در همه ابعاد ملی، منطقه‌ای و محلی باز ایجاد کرد.

عوامل موفقیت کسب و کارهای

کارآفرینانه دیجیتال

برای موفقیت کسب و کارهای کارآفرینانه دیجیتال پیشنهادهایی ارائه شده‌اند:

- شناسایی نیازهای مشتریان و ترغیب، گسترش، حفظ و ارائه خدمات بهتر به آن‌ها؛
- فراهم کردن زیرساخت‌های لازم فناوری اطلاعات و ارتباطات برای پیاده‌سازی موفق کسب و کارهای کارآفرینانه دیجیتال؛
- نهادینه کردن فرهنگ دیجیتال شدن کسب و کارها در بین مردم؛
- تخصیص سیاست‌هایی تشویقی از سوی دولت برای راه‌اندازی کسب و کارهای کارآفرینانه دیجیتال، از جمله اصلاح و حذف قوانین بازدارنده حقوقی و دست‌وپاگیر؛
- اعتماد بانک‌ها و دیگر سرمایه‌داران به کسب و کارهای کارآفرینانه دیجیتال و حمایت مالی از آن‌ها.

نتیجه

داد و ستدهای فناوری اطلاعات و ارتباطات با کارآفرینی در نهایت به تولد رویکرد تازه‌ای به نام کارآفرینی دیجیتال منجر شده است؛ رویکردی که فرصت‌های شغلی را با استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌سازد و در بستر این فناوری به کار می‌گیرد. این همان درمانگر بزرگی است که پژوهشگران جهان در عصر حاضر برای درمان بیکاری معرفی کرده‌اند؛ پدیده‌ای که با صرف هزینه اندک اثربخشی بالایی را، حتی در سطح جهانی، به دنبال دارد و آینده دانش‌آموزان ما را تضمین می‌کند.

منابع

۱. جلالی، علی‌اکبر؛ روحانی، سعید و زارع، محمدامین (۱۳۸۸). کارآفرینی دیجیتال. رویکرد نوین کار در شهرهای الکترونیکی. در مجموعه مقالات دومین کنفرانس شهر الکترونیکی. پژوهشکده فناوری اطلاعات و ارتباطات جهاد دانشگاهی. تهران. جهاد دانشگاهی.
۲. طغرای، محمدتقی؛ میرواحدی، سیدسعید و هاشمی، سمیه (۱۳۹۸). طراحی الگوی آموزش کارآفرینانه در مدارس. فصلنامه نوآوری‌های آموزشی. دوره ۱۸، شماره ۷۱.
۳. کشاورز، سهیلا؛ تقوا، محمدرضا و کرد، حامد (۱۳۹۸). شناسایی پیشران‌های موفقیت کارآفرینی دیجیتالی با رویکرد فراترکیب. فصلنامه مدیریت توسعه فناوری. دوره ۴، شماره ۳.